

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Confessio Doctrinae Saxonicarvm Ecclesiarvm, Scripta
Anno Domini M. D. LI. Vt Synodo Tridentinae Exhiberetvr**

Melanchthon, Philipp

Lipsiae, 1554

VD16 C 4808

De Conivgio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35345

DE CONIUGIO.

SEMPER in sola Ecclesia Dei mansit incorrupta ueritas de Coniugio. Scit enim Ecclesia, Deum in genere humano uagas libidines seuerissimè prohibere, & uelle intelligi & præstari castitatem, sicut ipse eam ordinat, ut ipsum quoque sciamus mentem puram & castam esse: & à diabolis discernamus, qui odio Dei delectantur confusionibus libidinum. Et hanc infirmam naturam hominum impellunt, ut horribiliter contaminetur.

Quare & ubique Ethnici quædam tetra exempla admiserunt, & semper hæretici portentosas opiniones de coniugio sparserunt, ut narrant Clemens Alexandrinus & Epiphanius. Et magnam deformitatem in hac extrema mundi senectâ fecerunt Turcici mores, & lex Papæ de coelibatu. Affirmat autem Paulus, signum esse *1. Tim. 4.* malorum spirituum, prohibere coniugia.

Quare summa cura doctrinam Dei de coniugio incorruptam conseruamus, & Dei beneficio magistratus politici in sua gubernatione iudicia coniugiorum instituerunt & tuentur: & seuerè puniunt scelera

lera

lera pugnancia cum lege Dei: & sciunt mandato diuino præcipi sibi curam tuendam castitatis, & coniugij. Tenemus autem ueram definitionem, mandatis diuinis & consuetudini Ecclesiæ Apostolicæ congruentem.

CONIUGIVM, est legitima & indissolubilis coniunctio tantum unius maris & unius foeminae, obseruanda propter mandatum Dei, qui uult hoc modo consociatum esse genus humanum, & castitatem intelligi, & non uagari libidines.

Hunc ordinem sanxit Deus initio, in hoc dicto: Erunt duo in carnem unam, uelicet unicus mas, & unica foemina inseparabiliter iuncti. Et rursus sancita est hæc prima norma à Christo, Matth. 19. Ut autem sit legitima coniunctio, seruamus personarum discrimina immutabiliter: Ne concedatur commistio personarum, quibus iure diuino non concessa est commistio. Seruantur & regulæ Iuris Canonici, de alijs propioribus gradibus, ut extant ordinationes graui deliberatione traditæ Consistorijs.

Scimus autem uoluntatem Dei esse, ne
prohibe

prohibeatur coniugiū ullis personis, quæ sunt idoneæ ad coniugium: & quæ extra coniugium non uiuerent sine periculo conscientia, sicut Genesis 2. Matth. 19. *Genes. 2*
 1. Corint. 7. scriptum est. Ideo conceditur *Matth. 19*
 apud nos coniugium sacerdotibus, & *1. Cor. 7*
 personis alijs, quæ piè in coniugio uiuere malunt, quàm in cœlibatu habere saucia-
 tas conscientias; ne Deum inuocare &
 piè uiuere possint.

In desponsationibus, etiam iuxta uete-
 ra iura, parentum consensum, accedere uolumus, cum probabili ratione parentes mouentur. De diuortijs firmissimè tene-
 tur regula: Peccare eos, qui uel adulterio, uel desertione initium faciunt distractio-
 nis, & adulteri & adulteræ: & desertores & desertrices condemnamus uoce docen-
 tium in Ecclesijs, & iudicium in Consisto-
 rijs, & à magistratibus seuerè puniuntur.

Sed personæ innocenti, cum re cogni-
 ta pronunciatum esse libera, non prohibe-
 tur coniugium, ut Deum inuocare & piè uiuere possit. Cum enim expresse Domi-
 nus liberet personam innocentem, *Matth. 19*
 19. cum altera polluta est adulterio, intel-
 ligenda

ligenda est liberatio, non tantum nomine, sed re: & Paulus eodem modo loquitur, in casu desertionis. Hæc nostra consuetudo, & cum ueteri Ecclesia congruit. Cæteræ leges in Consistorijs nostris congruunt cum iure Canonico, & populo rectè proponimus totam doctrinam de coniugio & de castitate.

Affirmamus peccata esse damnata à Deo, mortalia, & expellentia Spiritum sanctum, omnes commissiones, seu seminis effusiones extra coniugium: & multas tristes pœnas in hac uita uagari per genus humanum propter libidines, sicut

Heb. 13. scriptum est: Scortatores & adulteros iudicabit Deus. Et de his pœnis extat com-

Leu. 18. minatio, Leuit. 18.

Castitatem uerò nominamus, & in uita cœlibe puritatem, & seruare iura coniugij: Et coniugium, ut antea descripsimus, affirmamus esse societatem à Deo institutam et sancitã, & placere Deo hanc ipsam societatem & officia uitæ coniugalis: & damnamus fanaticos omnes, Basilidem, Tacianum, Carpocratem & alios, quorum alij alijs modis uel damnarunt coniugium,

gium, uel tetras confusiones approbaue-
runt. Damnamus & legem Pontificiam,
quæ prohibet sacerdotibus coniugia, &
causam præbet exitij magnæ multitudini
hominum, & ob eandem causam uota
cœlibatus in ijs improbamus qui nō sunt
idonei ad uitam cœlibem, quia hæc omnia
pugnant cum decreto diuino: Dixit Do-
minus, Nō est bonum homini esse solum,
Dixit, id est, sua inenarrabili sapientia de-
creuit, genus humanum hoc modo con-
dere, ut ex societate maris & fœminæ pro-
pagetur. Et duos condidit, ut essent Ec-
clesia: & sanxit has metas, ne uagarentur
libidines. Vult enim intellectum castitatis
esse in genere humano.

Gen. 2

Hæc cum dixerit ac decreuerit Deus,
dicunt contrarium, Tacianus, Papa, Mo-
nachi: qui cum prohibent coniugium,
causam præbent multis hominibus, alio-
qui ad uirtutem idoneis, cumulandi mul-
ta & horrenda peccata, propter quæ plu-
rimi in æternum exitium ruunt, & ira Dei
aduersus totum genus humanum magis
irritatur.

Lex humana pugnans cum decreto di-
uino,

uino, & ipso Dei opere in creatione iustitiam
tuto & condito: deinde & cum praeceptis
diuinis, & quae fons est magnorum scele-
rum, propter quae & multi pereunt, & ira
Dei magis accenditur, imò quam legem
Spiritus sanctus oriri à diabolo affirmat,
nequaquam Ecclesiae imponenda est, sed
omnium piorum consensu abolenda est.

Non rarò autem his triginta annis acci-
dit, ut sacerdotes, quorum mores inculpa-
ti fuerunt, & modesti, praecipue propter
coniugium, interfecti sint. Ita diabolus
suam legem etiam parricidijs stabilire co-
natur: & habet organa, scriptores impu-
dentissimos, Eccium, Fabrum, Pygium,
qui expresse scripsit, minus peccare sacer-
dotem si sit mœchus, quam si ducat uxo-
rem. Talia scribi & dici ab ijs, qui nomi-
nari Christiani uolunt, indignum est.

Vident sapientes, in hac mundi senectate
& naturam hominum languidiorem esse,
& paulatim maiores disciplinae laxatio-
nes & cōfusiones fieri, & semper ante ex-
cidia urbium & ruinas regnorum proxi-
mè antecessit licentia in hoc genere. Ideo
gubernatores debebant esse uigilantiores
& se

& seueriores in tuenda disciplina, in mu-
niendis coniugij legibus, in puniendis &
prohibendis uagis libidinibus: de qua re
extare nostras commonefactiones ad om-
nem posteritatem gaudemus.

Simul etiam oramus filium Dei, Domi-
num nostrum IESVM Christum, cu-
stodem Ecclesie uere amantem castitatis,
ut Spiritu suo casto in plurimorum cor-
dibus accendat castitatem, & flectat men-
tes gubernatorum ad salutaria consilia, et
reprimat diabolum, flammam libidinum
accendentem, & impediatur ne turpia exem-
pla late uagentur.

Expauescant omnium piorum animi
& pectora, cum tetra & horrenda exem-
pla ethnica legunt, uel audiunt, quæ qui-
dem deinceps & cœcitas in mentibus, &
alii furor exitiosi totis gentibus comita-
ti sunt, ut in historijs omnibus obuia sunt
exempla.

Scedasi filias duo Spartani stupratas in
puteum abiecerant: postea quasi in illo
ipso uestigio trucidatus est exercitus La-
conicus, & imperij mutatio facta est. Sed
multa sunt omnium ætatũ exempla. Me-

H mini-

minimus ipsi, Episcopus aliquot præstantes nobilitate & ingenijs, in adulterijs interfectos esse.

Sed oramus filiū Dei, ut ob hanc ipsam causam plurimos custodiat, & ad castitatem flectat, ut à pluribus rectè inuocari possit. Quæ uero pro defensione cœlibatus ab aduersarijs citatur, perinde ad causam accommodata sunt, ut quod Tacianus citabat, ex Euangelio secundum Aegyptios dictum Christi ad Salomen: Veni soluere opera mulieris. Id interpretabatur Tacianus, Veni soluere, id est, abolere coniugium, cum Christi uerba loquerentur de Heuæ lapsu, & miserijs secutis eum 2. Ioh. 3 lapsum, sicut & Ioannes scribit: Venit filius Dei, ut destruat opera diaboli.

DE CONFIRMATIONE ET
VNCTIONE.

NOtum est, formas cōsecrandi oleum, magicas & execrandas esse: ideo nec unctiones illæ, in quibus usus est eius olei, tolerandæ sunt. Et uetustas hos ritus longè aliter exercuit, quàm nunc exercentur. In ritu confirmationis, fiebat exploratio doctrinæ